

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**
СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ
Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої
освіти
сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015
Кафедра банківської справи

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

(прот. П.6 від 19» 10 2020р.)

Ректор

А.А. Мазаракі

**ГРОШІ ТА КРЕДИТ/
MONEY AND CREDIT**

**РОБОЧА ПРОГРАМА/
COURSE OUTLINE**

освітній ступінь	молодший бакалавр / junior bachelor
галузь знань	07 Управління та адміністрування / Management and administration
спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування / Finance, Banking and Insurance

КИЇВ 2020

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ
заборонено**

Автори: Н.М. Сушко, канд. екон. наук, доцент,
Н.О. Маслова, канд. екон. наук, доцент,
Ю.В. Серажим, канд. екон. наук
А.О. Степаник, старший викладач,
Т.Ф. Сундук, асистент

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри
банківської справи 28.10.2020 р., протокол № 6

Рецензенти: О. Є. Еркес, кандидат економічних наук, доцент кафедри
банківської справи
Н. В. Гусаревич, кандидат економічних наук, доцент кафедри
фінансів,
О. А. Шаповал, кандидат економічних наук, головний економіст
департаменту відкритих ринків НБУ, стейкхолдер

**ГРОШІ ТА КРЕДИТ/
MONEY AND CREDIT**

**РОБОЧА ПРОГРАМА/
COURSE OUTLINE**

освітній ступінь	молодший бакалавр / junior bachelor
галузь знань	07 Управління та адміністрування / Management and administration
спеціальність	072 Фінанси, банківська справа та страхування / Finance, Banking and Insurance

3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми	Кількість годин/кредитів				Форми контролю
	Всього	з них			
		лекції	семінарські заняття/ МК	самостійна робота студентів	
<i>Тема 1. Сутність та функції грошей</i>	17	4	4	9	УО, Д, ІЗ
<i>Тема 2. Грошовий обіг та грошовий оборот</i>	14	4	4	6	УО, Д, ІЗ
<i>Тема 3. Грошовий ринок</i>	14	4	4	6	УО, Д, ІЗ
<i>Тема 4. Грошові системи</i>	14	4	4	6	УО, Д, ІЗ
<i>Тема 5. Інфляція та грошові реформи</i>	19	4	6	9	УО, Д, ІЗ
<i>Тема 6. Валютний ринок і валютні системи</i>	17	4	4	9	УО, Д, ІЗ
<i>Тема 7. Сутність, функції та форми кредиту</i>	18	6	6	6	УО, Д, ІЗ
<i>Тема 8. Ціна грошей та позиковий відсоток</i>	14	4	4	6	УО, Д, ІЗ
<i>Тема 9. Фінансове посередництво грошового ринку</i>	14	4	4	6	УО, Д, ІЗ
<i>Тема 10. Центральний банк в системі управління грошовим оборотом</i>	14	4	4	6	УО, Д, ІЗ
<i>Тема 11. Сучасні засади діяльності комерційних банків</i>	14	4	4	6	УО, Д, ІЗ
<i>Тема 12. Міжнародні фінансово-кредитні установи</i>	11	4	2	5	УО, Д, ІЗ
Разом	180/6	50	50	80	Екзамен

Перелік умовних скорочень:

Д – доповіді;

ІЗ – індивідуальне завдання;

УО – усне опитування.

4. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ, ПРАКТИЧНИХ (СЕМІНАРСЬКИХ) ЗАНЯТЬ, САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

Результати навчання	Навчальна діяльність	Робочий час студента (год.)
<p>Розуміти: ✓ історичний розвиток форм вартості та грошей; ✓ суть, основні функції грошей та їх взаємозв'язок; ✓ форми грошей та їх еволюція.</p> <p>Вміти: ✓ здійснювати критичний аналіз різних точок зору на природу та еволюцію грошей; ✓ визначати основні чинники виникнення сучасних форм грошей; ✓ аналізувати та узагальнювати інформацію щодо сфери використання функцій грошей; ✓ розраховувати вартість інвестованих грошей та оцінювати доцільність грошових вкладень.</p>	<p>Тема 1. Сутність та функції грошей</p> <p><i>План лекції 1</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сучасний стан грошового середовища. 2. Походження грошей. 3. Сутність грошей. 4. Форми грошей та їх еволюція <p><i>План лекції 2</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Повноцінна форма грошей. 2. Неповноцінна форма грошей. 3. Особливості сучасних форм грошей. Електронні гроші. 4. Економічні та соціальні функції грошей. <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5 Додатковий: 6-40 Інтернет-ресурси: 41-50</p>	2
	<p><i>План семінарського заняття 1 (семінар - дискусія)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Раціоналістична та еволюційна концепції походження грошей.</i> 2. <i>Суть грошей.</i> 3. <i>Еволюція форм грошей.</i> 4. <i>Повноцінна форма грошей.</i> <p><i>План семінарського заняття 2 (семінар - дослідження)</i></p>	2

	<ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Неповноцінна форма грошей.</i> 2. <i>Готівкові та безготівкові гроші та їх різновиди.</i> 3. <i>Економічні та соціальні функції грошей.</i> 4. <i>Зміна соціально-економічної ролі грошей в сучасних умовах (модерація).</i> 	
	<p><i>Самостійна робота студентів</i></p> <p>Підготовка до практичних занять і теми, а саме визначення: сучасного стану грошового середовища, походження грошей, сутності грошей, форм грошей та їх еволюції, функцій грошей (на базі основних (1[13-21], 2 [9-14], 3 [10-18], 4 [9-14], 5 [11-20]) та додаткових (1, 2, 4, 7, 13) джерел, а також законодавчих та нормативних документів (1,9,10) та інтернет ресурсів (1, 5, 8).</p> <p>Вирішення типових задач за темою 1 та кросворду з Практикуму дисципліни «Гроші та кредит» (стор. 4-6).</p> <p>Розв'язання тестів за темою 1 із Збірника тестів з дисципліни.</p>	9
<p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ сутність грошового обороту та механізм його здійснення; ✓ особливості готівкового та безготівкового грошового обороту; ✓ поняття грошових потоків, швидкості обігу грошей та сталості грошей; ✓ структуру грошової маси та 	<p><i>Тема 2. Грошовий обіг та грошовий оборот</i></p> <p><i>План лекції 1</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть грошового обігу та грошового обороту. 2. Основні сфери сукупного грошового обороту. 3. Модель сукупного грошового обороту. 4. Грошові потоки та механізм їх балансування. <p><i>План лекції 2</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Грошова маса та основні форми її існування. 2. Характеристика грошових агрегатів. 	<p>2</p> <p>2</p>

<p>методи регулювання.</p> <p>Вміти: ✓ аналізувати вітчизняний та зарубіжний досвід організації грошового обороту; ✓ оцінювати ефективність методів регулювання грошового обігу в Україні; ✓ порівнювати структуру грошової маси України та економічно розвинених країн.</p>	<p>Грошова база. 3. Закони грошового обігу.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5 Додатковий: 6-40 Інтернет-ресурси: 41-50</p>	
	<p><i>План семінарського заняття 1</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сукупний грошовий оборот і оборот грошей в межах індивідуального капіталу. 2. Основні суб'єкти грошового обороту. 3. <i>Безготівковий грошовий оборот.</i> 4. <i>Готівковий грошовий оборот (робота в малих групах).</i> <p><i>План семінарського заняття 2</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Характеристика та взаємозв'язок між окремими видами грошових потоків. 2. Структура та механізм балансування грошових потоків. 3. <i>Грошова маса та характеристика грошових агрегатів.</i> 4. <i>Особливості побудови показників грошової маси в Україні (метод проектів).</i> 5. Закони грошового обігу та основні шляхи інтенсифікації руху грошей в сфері обігу та платежів. 	<p>2</p> <p>2</p>
	<p><i>Самостійна робота студентів</i></p> <p>Підготовка до практичних занять і теми щодо грошового обігу та грошового обороту (на базі основних (1[22-32], 2 [32-48], 3 [18-27], 4 [16-25], 5 [23-32]) та додаткових (2, 4, 5, 6, 13, 14) джерел, а також законодавчих та нормативних документів (1, 9, 10, 15, 16, 17) та інтернет ресурсів (1, 5, 8).</p> <p>Вирішення типових задач за темою 2 та кросворду з Практикуму дисципліни «Гроші та кредит» (стор. 7-11).</p> <p>Розв'язання тестів за темою 2 із Збірника</p>	<p>6</p>

	тестів з дисципліни «Гроші та кредит» (стор. 13-16).	
<p>Розуміти: ✓ організаційну структуру грошового ринку; ✓ особливості функціонування ринку грошей та ринку капіталів; ✓ механізм збалансування попиту та пропозиції грошей.</p> <p>Вміти: ✓ визначати чинники впливу на попит і пропозицію грошей; ✓ будувати графіки попиту та пропозиції грошей та визначати точку рівноваги на грошовому ринку; ✓ аналізувати сучасний стан грошового ринку України.</p>	<p>Тема 3. Грошовий ринок</p> <p><i>План лекції 1</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть та інституційна модель грошового ринку. 2. Класифікація та економічна структура грошового ринку. 3. Суб'єкти грошового ринку. 4. Інструменти грошового ринку. <p><i>План лекції 2</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Попит на гроші. 2. Пропозиція грошей. 3. Механізм встановлення рівноваги на грошовому ринку. <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5 Додатковий: 6-40 Інтернет-ресурси: 41-50</p>	<p>2</p> <p>2</p>
	<p><i>План семінарського заняття 1 (семінар - дискусія)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть та функції грошового ринку. 2. Класифікація грошового ринку. 3. Ринок грошей (монетарний ринок). 4. Ринок капіталів. <p><i>План семінарського заняття 2</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація інструментів грошового ринку. 2. Інструменти ринку грошей та ринку капіталів (метод проектів). 3. Особливості формування попиту на гроші та пропозиції грошей. 4. Рівновага на грошовому ринку та фактори, що її визначають. 	<p>2</p> <p>2</p>
	<p><i>Самостійна робота студентів</i></p> <p>Підготовка до практичних занять і теми щодо сутності та структури грошового обігу (на базі основних (1[33-43], 2 [52-69], 3 [28-</p>	<p>6</p>

	<p>34], 4 [27-35], 5 [35-41]) та додаткових (6-40) джерел, а також законодавчих та інтернет ресурсів (41-50).</p> <p>1. Вирішення типових задач за темою 3 та кросворду з Практикуму дисципліни «Гроші та кредит» (стор. 11-15).</p> <p>2. Розв'язання тестів за темою 3 із Збірника тестів з дисципліни «Гроші та кредит» (стор. 16-19).</p>	
<p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ сутність та склад грошової системи; ✓ еволюцію типів грошових систем; ✓ основні методи регулювання грошової системи. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ визначати тип та структуру грошової системи України; ✓ визначати особливості грошових систем країн світу; ✓ оцінювати ефективність методів та інструментів регулювання грошової системи України. 	<p style="text-align: center;">Тема 4. Грошові системи</p> <p><i>План лекції 1</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні принципи організації та моделі побудови грошових систем. 2. Елементи грошової системи та їх характеристика. 3. Склад грошової системи. <p><i>План лекції 2</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Основні типи грошових систем та їх еволюція. 2. Методи та інструменти регулювання грошової системи. 3. Становлення та розвиток грошової системи України. <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5 Додатковий: 6-40 Інтернет-ресурси: 41-50</p>	<p>2</p> <p>2</p>
	<p style="text-align: center;"><i>План семінарського заняття 1</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть, призначення та особливості побудови сучасних грошових систем в економічній системі країни. 2. Структура грошової системи. 3. Основні типи грошових систем. <p style="text-align: center;"><i>План семінарського заняття 2 (семінар - конференція)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Методи та інструменти регулювання грошових систем. 2. Становлення та розвиток грошової 	<p>2</p> <p>2</p>

	<p><i>системи України.</i> 3. Порівняльна характеристика грошової системи України та зарубіжних країн.</p>	
	<p><i>Самостійна робота студентів</i></p> <p>Підготовка до практичних занять по темі сутності та структури грошових систем (на базі основних (1[44-53], 2 [72-83], 3 [34-39], 4 [37-45], 5 [41-51]) та додаткових (6-40) джерел, а також законодавчих та інтернет ресурсів (41-50).</p> <p>1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до семінарського заняття. 2. Розв'язання тестів за темою 4 із Збірника тестів з дисципліни «Гроші та кредит» (стор. 16-19).</p>	6
<p>Розуміти: ✓ причини виникнення та наслідки інфляції; ✓ поняття та форми інфляції; ✓ основні методи регулювання інфляції; ✓ сутність та значення грошових реформ.</p> <p>Вміти: ✓ розраховувати та аналізувати основні показники інфляції; ✓ визначати форму інфляції в Україні; ✓ оцінювати ефективність методів</p>	<p>Тема 5. Інфляція та грошові реформи</p> <p><i>План лекції 1</i></p> <p>1. Сучасні концепції інфляції. 2. Суть інфляції та її вплив на виробництво, зайнятість та життєвий рівень. 3. Основні форми інфляції. 4. Основні методи вимірювання інфляції. 5. <i>Регулювання інфляції. Антиінфляційна політика.</i></p> <p><i>План лекції 2</i></p> <p>1. Суть та класифікація грошових реформ. 2. Основні моделі грошових реформ. 3. Особливості здійснення грошових реформ в окремих країнах.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5 Додатковий: 6-40 Інтернет-ресурси: 41-50</p>	2 2
	<p><i>План семінарського заняття 1</i></p> <p>1. Суть інфляції та її теоретичні концепції.</p>	2

<p>регулювання інфляції в Україні та країнах світу; ✓ визначати особливості проведення грошових реформ в Україні та в інших країнах.</p>	<p>2. Основні форми інфляції. 3. Класичні, монетарні та загальноекономічні чинники інфляції.</p> <p><i>План семінарського заняття 2</i></p> <p>1. Дефляційна політика та політика доходів. 2. Грошові реформи як радикальні заходи негативних соціально-економічних наслідків інфляції. 3. Класифікація грошових реформ.</p> <p><i>План семінарського заняття 3 (семінар - конференція)</i></p> <p>1. Особливості проведення спеціальних стабілізаційних заходів на грошовому ринку. 2. Особливості інфляційного процесу в Україні. 3. Характеристика основних грошових реформ, що здійснені в Україні</p>	<p>2</p> <p>2</p>
	<p><i>Самостійна робота студентів</i></p> <p>Підготовка до практичних занять і теми, а саме визначення: сутності та законів інфляції та грошових реформ (на базі основних (1[54-73], 2 [86-111], 3 [40-49], 4 [47-55], 5 [61-74]) та додаткових (6-40) джерел, а також законодавчих та інтернет ресурсів (41-50).</p> <p>1. Вирішення типових задач за темою 5 та кросворду з Практикуму дисципліни «Гроші та кредит» (стор. 15-17). 2. Розв'язання тестів за темою 5 із Збірника тестів з дисципліни «Гроші та кредит» (стор. 19-22).</p>	<p>9</p>
<p>Розуміти: ✓ сутність</p>	<p>Тема 6. Валютний ринок і валютні системи</p>	

<p>валюти та валютних відносин; ✓ структуру та види валютних систем; ✓ поняття, режими та методи регулювання валютного курсу; ✓ механізм функціонування валютного ринку.</p> <p>Вміти: ✓ здійснювати порівняльний аналіз валютної системи України та країн світу; ✓ розраховувати крос-курси валют; ✓ оцінювати сучасний стан валютного ринку України; ✓ аналізувати ефективність валютного регулювання в Україні.</p>	<p><i>План лекції 1</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суть та види валютних відносин. 2. <i>Поняття та види валюти.</i> 3. Валютний ринок. 4. Валютні операції. <p><i>План лекції 2</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Валютний курс. 2. Котирування валют Валютна політика та валютне регулювання. 3. Валютні системи та їх види. 4. Порівняльна характеристика сучасних валютних систем. <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5 Додатковий: 6-40 Інтернет-ресурси: 41-50</p>	<p>2</p> <p>2</p>
	<p><i>Самостійна робота студентів</i></p> <p>Підготовка до практичних занять і теми, а саме визначення: сутності та структури валютного ринку і валютних систем (на базі основних (1[74-83], 2 [126-156], 3 [50-79], 4 [57-65], 5 [81-104]) та додаткових (6-40) джерел, а також законодавчих та інтернет ресурсів (41-50).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вирішення типових задач за темою 6 та кросворду з Практикуму дисципліни «Гроші та кредит» (стор. 17-20). 2. Розв'язання тестів за темою 6 із Збірника тестів з дисципліни «Гроші та кредит» (стор. 22-26). 3. Підготовка презентацій за визначеними темами (у PowerPoint, Prezi або інших програмах для створення презентацій): <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Режим валютного курсу в Україні.</i> 2. <i>Розвиток валютної системи України.</i> 3. <i>Еволюція світової валютної системи.</i> 	<p>9</p>

	<p><i>План семінарського заняття 1 (семінар – дискусія)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Поняття валюти та її види.</i> 2. <i>Валютний ринок</i> 3. <i>Валютні операції.</i> 4. <i>Особливості біржової та позабіржової торгівлі валютою.</i> <p><i>План семінарського заняття 2</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Суть, основи формування та види валютного курсу (робота в малих групах).</i> 2. <i>Механізм регулювання валютного курсу.</i> 3. <i>Платіжний баланс та золотовалютні запаси в системі валютного регулювання.</i> 4. <i>Валютні ризики і методи валютного страхування.</i> 	2
	<p><i>План семінарського заняття 2</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Суть, основи формування та види валютного курсу (робота в малих групах).</i> 2. <i>Механізм регулювання валютного курсу.</i> 3. <i>Платіжний баланс та золотовалютні запаси в системі валютного регулювання.</i> 4. <i>Валютні ризики і методи валютного страхування.</i> 	2
<p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ сутність, функції та теорії кредиту; ✓ якісні та кількісні межі кредиту; ✓ поняття кредитних відносин та їх видів; ✓ сутність кожного виду кредиту; ✓ порядок надання основних видів кредиту; ✓ особливості комерційного та банківського кредитування; ✓ специфіку державного та міжнародного кредитування. 	<p>Тема 7. Сутність, функції та форми кредиту</p> <p><i>План лекції 1</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Загальні передумови формування кредитних відносин. Теорії кредиту.</i> 2. <i>Необхідність та суть кредиту.</i> 3. <i>Основні функції кредиту.</i> 4. <i>Економічні межі кредиту.</i> 5. <i>Специфіка становлення кредитних відносин в окремих країнах.</i> <p><i>План лекції 2 (лекція – дискусія)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Критерії класифікації кредиту.</i> 2. <i>Форми кредиту, переваги та недоліки кожної з форм.</i> 3. <i>Види кредиту. Характеристика окремих видів кредиту.</i> 4. <i>Банківська форма кредиту і її особливості.</i> 5. <i>Механізм та технологія банківського кредитування.</i> <p><i>План лекції 3</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Комерційний кредит. Переваги та</i> 	2

<p>Вміти: ✓ визначати переваги та недоліки натуралістичної та капіталотворчої теорій кредиту; ✓ визначати особливості кредитних відносин в Україні.</p>	<p>недоліки комерційного кредиту. 2. Державний кредит та його види. 3. Міжнародний кредит: суть, функції, основні форми.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5 Додатковий: 6-40 Інтернет-ресурси: 41-50</p>	<p>2</p>
<p>✓ визначати переваги та недоліки кожного виду кредиту; ✓ знаходити та аналізувати статистичні дані щодо стану кредитного ринку в Україні; ✓ визначати проблеми функціонування кредитного ринку в Україні та шляхи їх вирішення.</p>	<p><i>План семінарського заняття 1</i> 1. Основні положення теорій кредиту. 2. Кредит як форма руху вартості на зворотній основі. 3. Кредит як форма суспільних відносин. 4. Основні функції кредиту. 5. Ознаки кредиту в ринковій економіці.</p> <p><i>План семінарського заняття 2</i> 1. Класифікація форм кредиту . 2. Банківська форма кредиту. Класифікація банківських кредитів. 3. Принципи та методи банківського кредитування. 4. <i>Механізм банківського кредитування (рольова гра).</i> 5. <i>Технологія банківського кредитування.</i></p> <p><i>План семінарського заняття 4</i> 1. Механізм комерційного кредиту. 2. Дисконт (облік) векселя. Редисконтування векселя. 3. Франчайзинг. 4. Види державного кредиту. 5. Суть, функції та основні форми міжнародного кредиту.</p>	<p>2</p> <p>2</p> <p>2</p>
	<p><i>Самостійна робота студентів</i> Підготовка до практичних занять і теми, а саме визначення: сутності, функцій та форм кредиту (на базі основних (1[92-113], 2 [159-186], 3 [80-89], 4 [120-141], 5 [121-144]) та додаткових (6-40) джерел, а також законодавчих та інтернет ресурсів (41-50).</p>	<p>6</p>

	<p>1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до семінарського заняття.</p> <p>2. Розв'язання тестів за темою 7 із Збірника тестів з дисципліни «Гроші та кредит» (стор. 26-29).</p> <p>3. Підготовка презентацій за визначеними темами (у PowerPoint, Prezi або інших програмах для створення презентацій):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Специфіка становлення кредитних відносин в окремих країнах. 2. Історичний розвиток кредитних відносин в Україні. 	
<p>Розуміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ поняття, функції та значення позикового відсотка; ✓ методи розрахунку позикового відсотка; ✓ основні фактори, які впливають на рівень позикового відсотка. <p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ розраховувати суму відсотків за кредитом; ✓ обирати найбільш доцільний варіант кредитування; ✓ аналізувати динаміку рівня позикового відсотка за банківськими кредитами в Україні. 	<p>Тема 8. Ціна грошей та позиковий відсоток</p> <p><i>План лекції 1</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ціна грошей та сучасний механізм її формування. 2. Вартість грошей та час. 3. Еволюційні та національні особливості формування цін на гроші. 4. Суть і функції позикового відсотка. <p><i>План лекції 2</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Норма позикового відсотка. 2. Використання позикового відсотка. 3. Межі позикового відсотка і джерела його сплати. <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5 Додатковий: 6-40 Інтернет-ресурси: 41-50</p>	<p>2</p> <p>2</p>
	<p><i>План семінарського заняття 1 (семінар – дискусія)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Купівельна спроможність як вираз вартості грошей при різних їх формах. 2. Вартість грошей і час. 3. Вплив зміни вартості грошей на економічні процеси. <p><i>План семінарського заняття 2</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Теоретичні засади позикового відсотка. 	<p>2</p> <p>2</p>

	<p>Критерії диференціації рівня позикового відсотка.</p> <p>2. <i>Методи обчислення позикового відсотка. Премії, що враховуються при нарахуванні позикового відсотка (метод проектів).</i></p> <p>3. Механізм використання позикового відсотка на міжнародному рівні.</p> <p>4. <i>Роль позикового відсотка в ринковій економіці (метод «мікрофон»).</i></p>	
	<p><i>Самостійна робота студентів</i></p> <p>Підготовка до практичних занять і теми, а саме визначення: ціни грошей та позикового відсотку (на базі основних (1 [115-123], 2 [192-231], 3 [90-97], 4 [150-165], 5 [146-171]) та додаткових (6-40) джерел, а також законодавчих та інтернет ресурсів (41-50).</p> <p>1. Вирішення типових задач за темою 8 та кросворду з Практикуму дисципліни «Гроші та кредит» (стор. 20-21).</p> <p>2. Розв'язання тестів за темою 8 із Збірника тестів з дисципліни «Гроші та кредит» (стор. 29-32).</p>	6
<p>Розуміти:</p> <p>✓ поняття та види фінансового посередництва;</p> <p>✓ роль і місце фінансового посередництва в економіці країни;</p> <p>✓ сутність та структура банківської системи;</p> <p>✓ особливості функціонування парабанківської системи.</p>	<p>Тема 9. Фінансове посередництво на грошовому ринку</p> <p><i>План лекції 1</i></p> <p>1. Сутність та функції фінансового посередництва.</p> <p>2. Моделі і види фінансового посередництва.</p> <p>3. Фінансові послуги та фінансові продукти.</p> <p><i>План лекції 2</i></p> <p>1. Особливості організації фінансового посередництва в Україні.</p> <p>2. Банківська система в організації фінансового посередництва.</p> <p>3. Особливості небанківського сегменту</p>	<p>2</p> <p>2</p>

<p>Вміти: ✓ визначати сучасні тенденції розвитку фінансового посередництва в Україні; ✓ знаходити та аналізувати інформацію про рейтинги фінансових посередників в Україні; ✓ оцінювати проблеми розвитку фінансових посередників в Україні та визначати шляхи їх вирішення.</p>	<p>фінансового посередництва. 4. Регулювання системи фінансового посередництва. Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5 Додатковий: 6-40 Інтернет-ресурси: 41-50</p>	
	<p><i>План семінарського заняття 1</i> 1. Ринково-орієнтована модель фінансового посередництва. 2. Банківська модель фінансового посередництва. 3. Змішана модель фінансового посередництва.</p>	2
	<p><i>План семінарського заняття 2 (семінар – конференція)</i> 1. Роль фінансових посередників у розрахунках. 2. Місце фінансових посередників у кредитуванні. 3. Специфіка функціонування спеціалізованих фінансово-кредитних установ.</p>	2
	<p><i>Самостійна робота студентів</i> Підготовка до практичних занять і теми, а саме визначення: фінансового посередництва на грошовому ринку (на базі основних (1 [135-153], 2 [342-361], 3 [98-103], 4 [167-185], 5 [176-191]) та додаткових (6-40) джерел, а також законодавчих та інтернет ресурсів (41-50).</p> <p>1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до семінарського заняття. 2. Розв’язання тестів за темою 9 із Збірника тестів з дисципліни «Гроші та кредит» (стор. 32-35).</p>	6
<p>Розуміти: ✓ шляхи виникнення та види центральних банків;</p>	<p>Тема 10. Центральний банк в системі управління грошовим оборотом <i>План лекції 1</i></p>	

<p>✓ функції центрального банку; ✓ завдання, функції та основні напрями діяльності НБУ.</p>	<p>1. Центральний банк - орган державного грошово-кредитного регулювання економіки. 2. Історичні аспекти організації центральних банків. 3. Функції центрального банку. 4. Грошово-кредитна політика центрального банку.</p>	<p>2</p>
<p>Вміти: ✓ визначати особливості функціонування центральних банків країн світу; ✓ знаходити на сайті НБУ необхідну аналітичну інформацію і працювати з нею;</p>	<p>План лекції 2 (лекція – візуалізація) 1. Національний банк України: його завдання, функції та історія розвитку. 2. Основні напрями діяльності НБУ. 3. Грошово-кредитна політика НБУ. 4. Банківський нагляд.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1-5 Додатковий: 6-40 Інтернет-ресурси: 41-50</p>	<p>2</p>
<p>✓ оцінювати ефективність заходів центрального банку у сфері грошово-кредитного регулювання.</p>	<p>План семінарського заняття 1 1. Сучасні організаційно-правові форми центральних банків. 2. Функції центрального банку емісії готівки і організація грошового обігу. 3. Функція центрального банку «банк банків». 4. Функція центрального банку «банк уряду». 5. Функція центрального банку як органу валютного регулювання та валютного контролю.</p> <p>План семінарського заняття 2 (семінар – дискусія) 1. Реалізація центральним банком грошово-кредитної політики. 2. Організаційна та функціональна структура НБУ. 3. Пасивні та активні операції НБУ. 4. Грошово-кредитна політика НБУ. 5. Банківський нагляд.</p>	<p>2</p>

	<p><i>Самостійна робота студентів</i></p> <p>Підготовка до практичних занять і теми, а саме визначення: центрального банку в системі управління грошовим оборотом (на базі основних (1 [165-179], 2 [416-453], 3 [102-104], 4 [297-312], 5 [196-220]) та додаткових (6-40) джерел, а також законодавчих та інтернет ресурсів (41-50).</p> <p>1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до семінарського заняття. 2. Розв'язання тестів за темою 11 із Збірника тестів з дисципліни «Гроші та кредит» (стор. 38-41).</p>	6
<p>Розуміти:</p> <p>✓ поняття, функції та організаційну структуру комерційних банків;</p> <p>✓ структуру активів та ресурсів банку;</p> <p>✓ механізм здійснення основних операцій банку;</p> <p>✓ сутність та види регулювання банківської діяльності.</p> <p>Вміти:</p> <p>✓ знаходити на сайті НБУ необхідну аналітичну інформацію і працювати з нею;</p> <p>✓ визначати рейтинг банків за розміром власного</p>	<p><i>Тема 11. Сучасні засади діяльності комерційних банків</i></p> <p><i>План лекції 1 (лекція візуалізація)</i></p> <p>1. Суть та класифікація комерційних банків.</p> <p>2. Організаційна та функціональна структура комерційного банку.</p> <p>3. Структурні підрозділи банку.</p> <p><i>План лекції 2</i></p> <p>1. Банківські ресурси та їх структура.</p> <p>2. Основні види активів комерційних банків.</p> <p>3. Суть комісійно-посередницьких банківських операцій.</p> <p>4. Особливості регулювання банківської діяльності в сучасних умовах.</p> <p><i>Список рекомендованих джерел:</i></p> <p>Основний: 1-5 Додатковий: 6-40 Інтернет-ресурси: 41-50</p>	2
	<p><i>План семінарського заняття 1 (семінар – дискусія)</i></p> <p>1. Суть та призначення комерційних банків в сучасному економічному просторі.</p> <p>2. Класифікація комерційних банків.</p>	2

<p>капіталу та активів; ✓ оцінювати стан розвитку банківської системи України.</p>	<p>3. <i>Організаційна та функціональна структура комерційного банку.</i> 4. <i>Основні показники діяльності комерційних банків.</i></p> <p style="text-align: center;"><i>План семінарського заняття 2 (метод «Ток-шоу»)</i></p> <p>1. <i>Загальна характеристика банківських операцій.</i> 2. <i>Пасивні банківські операції.</i> 3. <i>Активні операції комерційних банків.</i> 4. <i>Суть комісійно-посередницьких банківських операцій.</i></p>	<p style="text-align: center;">2</p>
	<p style="text-align: center;"><i>Самостійна робота студентів</i></p> <p>Підготовка до практичних занять і теми щодо сучасних засад діяльності комерційних банків (на базі основних (1 [190-216], 2 [567-587], 4 [313-322], 5 [321-342]) та додаткових (6-40) джерел, а також законодавчих та інтернет ресурсів (41-50).</p> <p>1. Вирішення типових задач за темою 10 та кросворду з Практикуму дисципліни «Гроші та кредит» (стор. 22-24). 2. Розв'язання тестів за темою 10 із Збірника тестів з дисципліни «Гроші та кредит» (стор. 35-38).</p>	<p style="text-align: center;">6</p>
<p>Розуміти: ✓ передумови та основні етапи створення міжнародних фінансово-кредитних установ (МФКУ); ✓ статус, функції та організаційну структуру МФКУ; ✓ основні напрями діяльності МФКУ.</p>	<p><i>Тема 12 Міжнародні фінансово-кредитні установи</i></p> <p style="text-align: center;"><i>План лекції 1</i></p> <p>1. Загальна характеристика світового ринку позичкового капіталу. 2. Цілі створення і особливості діяльності МВФ. 3. Основні параметри функціонування Світового банку.</p> <p><i>План лекції 2</i></p> <p>1. Європейський банк реконструкції і розвитку. 2. Банк міжнародних розрахунків. 3. Європейський інвестиційний банк.</p>	<p style="text-align: center;">2</p> <p style="text-align: center;">2</p>

<p>Вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ аналізувати сучасний стан діяльності МФКУ; ✓ оцінювати результати співробітництва МФКУ та України; ✓ визначати переваги та недоліки співпраці України та МФКУ. 	<p>Список рекомендованих джерел:</p> <p>Основний: 1-5 Додатковий: 6-40 Інтернет-ресурси: 41-50</p>	
	<p style="text-align: center;"><i>План семінарського заняття (семінар – конференція)</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Особливості співпраці України з міжнародними фінансово-кредитними установами</i> 2. <i>Особливості співпраці України з МВФ</i> 3. <i>Особливості співпраці України з установами Світового банку</i> 	2
	<p><i>Самостійна робота студентів</i></p> <p>Підготовка до практичних занять і теми, а саме визначення: міжнародних фінансово-кредитних установ (на базі основних (1 [190-216], 2 [567-587], 4 [313-322], 5 [321-342]) та додаткових (6-40) джерел, а також законодавчих та інтернет ресурсів (41-50).</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Вивчення та доповнення матеріалу лекції, підготовка до семінарського заняття. 2. Розв'язання тестів за темою 11 із Збірника тестів з дисципліни «Гроші та кредит» (стор. 41-44). 	5
Усього		180/6

5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ*

Основний

1. Гроші та кредит: навч. посібник/ І.В. Алексєєв, М.К. Бондарчук. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. – 216 с.
2. Гроші та кредит: підручник / О.В. Дзюблюк, Б.П. Адамик, Г.Р. Балянт [та ін.] ; за ред. О. В. Дзюблюка. - Тернопіль : ТНЕУ, 2018. - 892 с.
3. Коваленко Д.І. *Гроші та кредит: теорія і практика: навч. посіб. для студ. вищ.навч. закл. / Д. І. Коваленко. – 4-те вид., випр. і допов. – Київ : Каравела, 2012. – 359 с.*
4. Сушко Н. М. *Гроші та кредит: навч. посіб. / Н. М. Сушко. – Київ : КНТЕУ, 2016. – 384 с.*
5. Фінанси, гроші та кредит: навч. посібник/ Н.О. Шпак, Н.Б. Ярошевич, О.Я. Побурко. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2018. – 416 с.

Додатковий

6. Аванесова І. А. *Фінансові послуги: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. – 2-ге вид., допов. та переробл. – Київ : КНТЕУ, 2012. – 575 с.*
7. Аранчій В. І. Гроші і кредит : навч. посіб. / В. І. Аранчій. –К. : Ліра-К, 2015.–364 с.
8. Бандурка А. М. Гроші і кредит : навч. посіб. / А. М. Бандурка.–К.: Ліра-К, 2015. –380 с.
9. Бездітко Ю.М. *Валютне регулювання : навч. посіб. / Ю. М. Бездітко, О.О. Мануйленко, Г.А. Стасюк. — Херсон : Олді-плюс, 2009. — 272с.*
10. Божидарнік Н.В. Валютні операції: підручник /Н. В. Божидарнік К. : ЦУЛ, 2013. –688 с.
11. Бурковська А.В. Міжнародні кредитно-розрахункові та валютні операції в сучасних умовах: навч.посіб. / А. В. Бурковська. –К. : ЦУЛ, 2014.–208 с.
12. Версаль Н.І. Теорія кредиту: навч. посіб. / Н.І. Версаль, Т.В. Дорошенко. — К. : Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2010. — 81с.
13. Гроші та кредит : навч. посібник / О.Д. Вовчак, І.Є. Бучко, З.Р. Костак. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 424с.
14. Гроші і кредит: навч. посібник / К.Ф. Черкашина, Л. Ю. Сисоєва. -

---

* Курсивом виділені джерела, що є в бібліотеці КНТЕУ

- К. : ЦП "КОМПРИНТ", 2013. - 213 с.
15. *Гроші та кредит : опор. конспект лекцій / авт. Н.М.Сушко. – Київ: КНТЕУ, 2015. – 146 с.*
  16. *Гроші та кредит: Підручник для вузів за спец. "Фінанси та кредит"/ М. Савлук, К.Г. Зуллас, А. М. Коряк. - К.: Либідь, 2012. – 330 с.*
  17. *Гроші та кредит: підручник / П.Г. Ільчук, О.О. Коць, І.Ю. Кондрат, Н.Б. Ярошевич. – Львів: Видавець ПП Сорока Т.Б., 2016.-412с.*
  18. *Дорофєєва Н. В. З історії грошей України : Навч.посібник для студентів вищих навч.закладів / Н.В. Дорофєєва, З.М. Комаринська. — Л. : Львівський банківський інститут НБУ, 2000. — 165с.*
  19. *Івасів Б.С. Гроші та кредит : підруч. для студ. вищ. навч. закл. / Б.С. Івасів. — вид. 3-тє, змін. й доп. — К., Тернопіль: Кондор; Карт-бланш, 2008. — 527с.*
  20. *Кейнс Дж. М. Трактат про грошову реформу. Загальна теорія зайнятості, процента та грошей. — К., 2012. — 124 с.*
  21. *Кнапп Г. Нариси державної теорії грошей. - Одеса: тіпогр. Е. П. Карлик, 1913.*
  22. *Колодізєв О. М. Гроші і кредит : підручник / О. М. Колодізєв, В. Ф. Колесніченко. –К. : Знання, 2010.–615 с.*
  23. *Колотуха С. М. Гроші та кредит : навч. посіб. / С. М. Колотуха, С. А. Власюк. –К. : Знання, 2012.– 495 с.*
  24. *Левченко Л.В. Гроші та кредит: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Л.В. Левченко. – К: ЦУЛ, 2011. – 222 с.*
  25. *Лук'янов В. С. Сучасні фінансові ринки / В. С. Лук'янов. К. : Знання, 2013. –479 с.*
  26. *Лютий І.О. Банківські інститути в умовах глобалізації ринку фінансових послуг : монографія / І. О. Лютий, О.М. Юрчук. –К. : Знання, 2011.–357 с.*
  27. *Маршалл А. Принципи економіки [Електронний ресурс].–Режим доступу:<http://www.econlib.org/library/Marshall/marP.html>*
  28. *Маслова Н.О. Маркетинг у банку: навч.посіб. для студ. вищ. навч. закл. – Київ : КНТЕУ, 2012. – 319 с.*
  29. *Науменкова С. В. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. / С. В. Науменкова, С. В. Міщенко. – К. : Знання, 2010. – 532 с.*
  30. *Прядко В. В. Історія грошей і кредиту: підручник для студ. вузів / В.В. Прядко, М. М. Сайко. - К. : Кондор, 2009. - 507 с.*
  31. *Розвиток банківської системи в умовах формування нової архітектури фінансового ринку / За ред. В.В. Коваленко. – Одеса:*

- Видавництво «Атлант», 2012. – 765 с.
32. Савлук С. Процентна політика центрального банку. / С. Савлук. // Вісник КНТЕУ. - 2018. - №2. – С. 32 – 46.
  33. Садигов С. Валютні інтервенції Національного банку України. / С. Садигов. // Вісник КНТЕУ. - 2018. - №2. – С. 99 – 109.
  34. Сисоєва К. Ф. Гроші і кредит: в схемах та таблицях : навч. посіб. / К. Ф. Сисоєва. –К. : Ліра-К, 2015.–245 с.
  35. Финансы, деньги, кредит: Учебник / Под ред. О. В. Соколовой. – М.: Юристъ, 2011. – 784 с.
  36. Шкварчук Л. О. Фінансовий ринок : навч. посіб. / Л. О. Шкварчук.–К. : Знання, 2013. –382 с.
  37. Щетинін А.І. Гроші та кредит: підручник для студ. вищ. навч. закл. / А.І. Щетинін. – 4-те вид., переробл. та доповн. – К.: ЦУЛ, 2010. – 437с.
  38. Шульга Н. Рефінансування банків України. / Н. Шульга. // Вісник КНТЕУ. - 2016. - №3. – С. 78 – 88.
  39. Fisher I. The Purchasing Power of Money, its Determination and Relation to Credit, Interest and Crises [1911] <http://oll.libertyfund.org/titles/1165>
  40. The Economics of the Tax Revolt; A Reader. by Arthur B. Laffer, Jan P. ... Publisher: Harcourt College Publishers; Publication date: 01/01/1979; Pages: 138.

Інтернет-ресурси

41. Офіційний сайт Асоціації «Український Кредитно-Банківський Союз» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukbs.org.ua>.
42. Офіційний сайт Банку міжнародних розрахунків [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bis.org>.
43. Офіційний сайт Європейського банку реконструкції та розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.ebrd.org.
44. Офіційний сайт МВФ: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.imf.org>.
45. Офіційний сайт Міжнародної Організації зі Стандартизації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.nads.gov.ua>.
46. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.nssmc.gov.ua>.
47. Офіційний сайт Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.nfr.gov.ua>.
48. Офіційний сайт НБУ– [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

<http://www.bank.gov.ua>

49. Офіційний сайт Представництва Організації Об'єднаних Націй в Україні [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.un.org.ua>.
50. Офіційний сайт Світового банку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.worldbank.org>.

* Курсивом виділено джерела, наявні у бібліотеці КНТЕУ.